

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izbija vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s poštnim nadom na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četr let 1 K. Naročnina za Nemčijo 6 K, za druge izvenavstrijske dežele 8 K. Če listi hodijo sam po sebi, plača na leto samo 3 K. — Naročnina se poltija na: Uredništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušča do odpovedi. — Udje „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroska cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroska cesta šte. 5, sprejemna pisarna. — Inzerate in reklamacije. — Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ sive beseda 8 vin. Parče in zakvale vsake poštveta 24 vin., izjave in Poslano 36 vin. — Inzerati se sprejemajo do torka opoldne. — Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

Naše čete korakajo v Rusijo.

Severno in severo-zahodno od Lvova naše armade prekoračile rusko državno mejo. — Avstrijske čete zasedle ruski mesti Tarnograd in Tomašov. — Rusi bežijo čez reko Bug. — Uspešni boji naših slovenskih polkov v jugoizhodni Galiciji. — Artilerijski boji na italijanskem bojišču. — Italijanski napadi povsod odbiti. — Hudi boji za Gorico. — Naši potopili italijanski torpedni čoln.

Nadvojvoda Franc Ferdinand.

V ponedeljek dne 28. t. m. je minilo leto od žalostnega dogodka v Sarajevu. Vsa Avstrija je danes edina v sodbi, da smo z nadvojvodo Franc Ferdinandom izredno veliko izgubili. Načrti njegovi, ki jih je imel za preobrazbo Avstrije na znotraj in za nove razmere z zunanjimi državami, so dokaz njegove velike državniške bistroumnosti. To čutimo in spoznavamo posebno v sedanjih dneh! Kako dobro je n. pr. pokojni sodil naše razmerje do Italije! Niti trenutek ji ni zaupal. Po osvojitvi Bosne in Hercegovine se je tedanji zunanji minister grof Erental posebno navduševal za Italijo in je šefu generalnega štaba Konrad-Hecendorfu začel gledati utrdbe naše južne meje in proučevanje italijanskih in ruskih razmer po naših častnikih delati največje težave. Franc Ferdinand je smatral to politiko za kratkovidno in njegov zaupnik Konrad-Hecendorf je odstopil kot šef generalnega štaba ter se vrnil šele po Erentalovi smrti, ko je imel pod Berchtoldom zopet prosto roko.

Blagodejni upliv Franc Ferdinanda na notranjo avstrijsko politiko se je začel čutiti 1. 1908, ko je prišel na krmilo baron Beck, ki je bil takrat še mož njegovega zaupanja. Mi Slovenci in Hrvati smo kmalu spoznali novi tok na Primorskem, kajti od državnih oblasti se je proti nam postopalo ravno tako, kakor proti Italijanom, katerim se niso več dovoljevale nobene predprave. Kolikor je bilo mogoče, se je gledalo na to, da se goji avstrijski domoljubni čut in da se zatre vsako iredentistično gibanje. O tem bi znal veliko povedati krški škof dr. Mahnič, katerega je pokojni nadvojvoda zelo visoko čislal.

Z zlimi slutnjami se je podal Franc Ferdinand lanskega leta na potovanje v Bosno. V najozjem krogu se je izražal, da še vedno upa, da se bo nekaj zgodilo, vsled česar bo njegovo potovanje lahko odpadlo. Toda general Potiorek je z železno voljo zahleval njegov prihod v Sarajevo, da se nasproti naraščajočemu srbofilskemu gibanju ojači in na novo poživlji domoljubna struja. Ko so javili Franc Ferdinandu, da se je vnela os pri železničnem vozu, ki je imel peljati potrebno prtljago v Bosno, mu je zopet šinila zla slutnja v glavo in svoji soprogi je rekel: „Tako se začne najino potovanje, tukaj vnela os pri vlakcu, na ladji „Viribus“ pa bo razstrelba in v Bosni bombe.“ Na ladji se ni nič zgodilo. Pač pa se je uresničila njegova slutnja glede Bosne. Bomba sicer ni razpočila, a njega in soprogo je zadela krogla iz samokresa od Srbov nahujskanega dijaka Prinčipa ter uničila v njem najlepše upe vseh avstrijskih domoljubov.

Avstrija je Srbiji napovedala vojsko, ker po tem groznem činu ni mogla in ni smela še nadalje trpeti vednih hujskarij in nemirov, ki so izhajali iz Belgrada z vednostjo in odobravanjem srbske vlade in srbske kraljeve rodovine. In iz te vojskine napovedi je nastala svetovna vojska. Avstrija se je v tej vojski pokazala močnejša in enotnejša, nego so mislili in upali njeni sovražniki. Narod ob narodu se s hrabrostjo in junaštvom bje za obstoj starodavne habsburške monarhije, vsakdo rad donal svoje žrt-

ve za skupno našo domovino in vse moli in želi, da ostane Avstrija v tej velikanski borbi zmagovita nad vsemi mnogoštevilnimi sovražniki. Duh Franc Ferdinanda naj čuje nad njo in njenimi narodi!

Pred cesarjem.

Dunajčani so naredili zaradi osvoboditve Lvova našemu svovelasemu cesarju veliko veselje. Drugi dan po padcu Lvova, dne 23. junija, se je najprej služila v cerkvi sv. Stefana slovesna zahvalna služba božja, da je glavno mesto Galicije, Lvov, rešeno sovražnika. Velikanska cerkev je bila natlačeno polna vernih Dunajčanov. Po končani službi božji pa se je podala stotisočera množica, ki je potoma še vedno naraščala, proti Senbrunu, da se pokloni svojemu preljubljenemu vladarju. Točno ob 11. uri se je prikazal vladar na balkonu. Nastalo je velikansko navdušenje med ogromno množico. S cesarjem je prišel na balkon tudi prestolnaslednik nadvojvoda Karol Franc Jožef z nadvojvodinjo Cito, ki je imela v naročju najstarejšega sinčka, bodočega vladarja Avstrije. Posebno veselo-ganljivo je bilo, ko je tudi ta majhni fantek skušal množico pozdraviti z mahanjem svoje rokice. Cesar je bil globoko ginjen radi ljubezni, ki mu jo izkazujejo Dunajčani na tak lep in slovesen način. Župan dr. Vejskirhner je cesarja v imenu mesta Dunaja lepo pozdravil, na kar se je cesar zahvalil ter izrekel željo, da prebivalstvo vstraja v svoji domoljubnosti, dokler ne napoči dan, ko bo z božjo pomočjo njegovim narodom zajamčen zmagovit in časten mir. Slovesna poklonitev Dunajčanov je naredila cesarju očitno veliko veselje.

Ni povoda za strah.

V nedeljo dne 20. junija t. l. se je vršilo v Pragi zborovanje zveze čeških okrajnih zastopov. Kakor znano, obhajajo okrajni zastopi ravno v tem vojnem letu jubilej svojega polstoletnega obstanka. Na zborovanje je prišel tudi novi cesarski namestnik Češke, grof Coudenhove. Njegova navzočnost je dala povod velepomembnim političnim besedam. Načelnik zveze je pozdravil predstojnika deželne vlade in cesarskega zastopnika s toplimi od navzočih z burnim odobravanjem sprejetimi besedami, v katerih je z velikim poudarkom izrazil patriotska čustva češkega ljudstva. Cesarski namestnik, kojega prvi nastop se je vršil pod zelo srečnimi znamenji, je odgovoril na prosto-dušne in odkritosrčne besede govornika v enako toplih in odkritosrčnih besedah in vrhutega uporabil to priliko, da zavrne v govoru, ki je bil politično fino zamišljen in dobro namerjen, strahove, ki se od gotovih strani zlobno raznašajo. Rekel je: Tudi po srečno doseženem miru ne bo nobene ga povoda za strah, da bi bil katerikoli avstrijski narod, ki živi pod žezlom Habsburžanov, ogroževan v svojem narodnem obstoju ali pa oviran v kulturnem razvoju. Ta stavek, ki ga je cesarski namestnik izgovoril s posebnim poudarkom, je vzbudil pravcati vihar pritrdjevanja. Sleberni zborovalec je čutil, da je cesarski zastopnik namenoma uporabil svojo navzočnost na zborovanju zato, da zastopnikom češkega ljudstva, ki so prihitali na zborovanje od blizu in daleč, pove ravno to.

Rumunija mirna.

Po zanesljivih poročilih ni pričakovati, da bi se Rumunija pred pretekem dveh mesecev nagnila na e-

no ali drugo stran. Tako dolgo bodo namreč, kakor se v poučenih krogih zatrjuje, trajala pogajanja Rumunije s sosednimi državami. Treba je opomniti, da je osvoboditev Lvova na rumunsko vladno in tudi na precejšen del prebivalstva naredila ugoden, nam prijaznen utis.

Nemiri na Ruskem.

V različnih mestih Rusije so se začeli nemiri. O vzrokih nemirov se glasijo poročila zelo različno: da je ljudstvo že nezadovoljno z vojsko, da so nemiri le proti židom in Nemcem, da štrajkajo in delajo izgrede le delavci zaradi plače itd. Gotovo je le to, da so nemiri. Z našega stališča bi bilo tudi krivo, ako bi staveli pretirane upe na te nemire. Naša moč je in ostane naša hrabra armada.

Tudi da sta odstopila notranji in vojni minister in da misli odstopiti zunanji minister, nima pomena, kakor da bi na njih mesto prišli ministri, ki so bolj za mir nego za vojsko, ampak ravno nasprotno je res. Nasledniki so še bolj bojoviti, toda pri političnih strankah bolj priljubljeni kot dosežanji.

Slike iz vojne.

Armado vodstvo hvali junaštvo Slovencev.

Prvo srečanje z Italijani.

Naš prijatelj M. Omladič, doma iz Braslovč v Savinjski dolini, dodeljen pionirski četi ..... vojna pošta št. 46, se je udeleževal skozi 6 mesecev bojev v Galiciji. Bil je pozneje v bolnišnici. Ko je zopet okreval, so ga poslali na južno bojišče, odkoder nam zelo izrazito opisuje boje naših vrlih slovenskih čet z verolomnimi Italijani. Omladič pravi v svojem pismu: „Kar pišem, sem vse osebno doživel.“ Vsebina pisma bo gotovo vse naše čitatelje izredno zanimala. Pismo se glasi:

Bojišče, dne 20. junija 1915.

Dne 26. maja okoli 6. ure popoldne začne sovražnik, utrjen pri F., nenadoma z dvema baterijama obstreljevati hrib S., kjer so bili naši Stajerci od ... pešpolka. Obstreljevanje, ki je bilo strašno, je prenehalo malo pred nočjo. Vsi smo nekako z grozo in s strahom opazovali kanonado. Bali smo se za junake, ki so bili izpostavljeni temu peklenskem ognju; ko se je dim razkahljal, smo si oddahnil, ker samo na nekem mestu je bil strelski jarek prefrgan za 2 metra. Tudi izgube so bile samo par ranjenih. Izstrelil pa je sovražnik nad 200 granat in šrapnelov.

Drugi dan, 27. maja, sem bil dodeljen k metalcu min v prvo strelno črto ter tako imel priliko, se udeležiti prvega spopada s sovražnikom. Ob 11. uri dopoldne se začne kanonada, in sicer to pot še z večjo množino kot prejšnji dan. Seveda je bil cilj Italijanov zopet S..... Omeniti moram, da v slučaju, da pade hrib S., bi imel sovražnik ključ do G.... v rokah. Naše armado vodstvo si je bilo v svesti, kakšno važno nalogo da ima S... in je dalo v noči hrib še bolj utrditi in je tudi poslalo na hrib več ojačenj. Kmalu opoldne, ko je bil ogenj najhujši, pa zagledamo na hribu nasproti S... kar mrgoleti sovražnika, ki je že na 2000 korakov z nasajenimi bajonetami v več vrstah korakal proti nam.

Naša artilerija, ki je le redko, a za to precizno odgovarjala sovražniku, utihne za trenutek. Vse je napeto. Sovražnik se neprenehoma približuje. Dve granati dobijo Italijani v sredo vrste, a to jih ne mo-

Vojna v najhujšem artilerijskem ognju s svojim oklopnim vlakom priti v neposredno bližino sovražnika. Zelezniška proga pelje v dolino, severno od Gorice še celo na zahodnem bregu reke in se jo more obstreljevati od dveh strani. Nadporočnik Wo'na je vodil večkrat svoj oklopní vlak, ali v Gradiško, ki je zaseđena od Italijanov, ali pa na oni strani, notri do Plav. Po noči in po dnevu je hipoma začel streljati iz strojnih pušk oklopnega vlaka na osupnjene Italijane in se je vsakokrat vrnil nepoškodovan nazaj v Gorico ter se nato mirno podal v kavarno.

V Gorici je namreč življenje tako mirno, kakor če bi se ne nahajali v vojnem času, čeprav se razleti na tem ali onem mestu kakšna granata. Odrpote so vse trgovine in gostilne, oskrba z živili je izborna. Odkar je bil uspešno odbit prvi hud napad sovražnika, vlada popolnoma mirno razpoloženje, čeprav je znano, da pred nami stoji sovražnik, ki je v veliki premoči.

Italijanska artilerija — odpovedala.

Iz vojnega časnikarskega stana se poroča: Da so se v pretečenih štirih tednih, odkar je vojska, izjalovili vsi italijanski poskusi prodirati s svojo artilerijo na več mestih bojne črte, tega ni zakrivil samo uporni duh v vrstah Italijanov, ampak tudi v ravno toliki meri pomanjkanje tiste težke artilerije velikega kalibra, o kateri so bili italijanski vojaški krogi prepričani, da si bo pridobila lahorike. Zlasti so razočarali toliko hvaljeni topovi kalibra 28 cm in topovi kalibra 149 milimetrov. Topovi kalibra 28 cm ne sejo niti približno tako daleč, kakor se je pričakovalo in v isti meri so tudi topovske cevi, kakor pripovedujejo ujeti Italijani, skrajno nezanesljive in so že po razmeroma malem številu oddanih strelav poškodovane. Če se k tem očitnim italijanskim nedostatom še prištejajo velikanske težkoče ozemlja, na katerem se nahaja italijanska artilerija, je pač umevno, da vse naše gorske čete nemoteno in mirnodušno zrejo tudi v najhujši italijanski artilerijski ogenj in se mu posmehujejo, ko padajo njih granate v kotline, ki so večinoma prazne.

Mi bomo zmagali!

Italijani in njih zavezniki so bili prepričani, da bo italijanska armada v par tednih zasedla ne samo Gorico, ampak vse pokrajine, katere smatrajo Italijani za „neodrešene.“ A sedaj so se ti zavezniki prepričali, da se z avstrijsko armado Italijani ne smejo igrati. Avstrija je vrgla proti Italijanom svoje najboljše čete. Francoski in italijanski listi sami priznavajo, da je čilost in jakost avstrijskih čet sovražnike popolnoma presenetila. Avstrijski ujetniki v Italiji, kakor piše pariški „Matin“, so prepričani, da bo avstrijska armada zmagala in da bo vojska le kratko časa trajala. V celi avstrijski armadi vlada zvestost, da bo vrhovni poveljnik nadvojvoda Evgen že kmalu na čelu svojih zmagovitih čet ukorakal v — Milan.

3000 mrtvih Italijanov v enem boju.

O srditih in izredno krvavih bojih pri Plavah dne 16. junija se še poroča z bojišča:

Med avstrijskimi četami se je tam nahajal odličen bataljon, katerega poveljnik major Turudiya, tisti, na katerega glavo so Srbi razpisali 10.000 frančov, je tudi tu pokazal svojo sposobnost. Pustil je, da so Italijani prišli čisto blizu in je šele takrat uničujoče padel nad nje. Tudi na drugih točkah se je še razvilo grozno borenje, moč proti možu, puška na kopita in kamenje je služilo kot orožje, vojaki so se kar grizli med seboj, končno se je pa vztrajnosti naših čet posrečilo, da so po petkratnem sovražnem naskoku vrgle Italijane v dolino nazaj. 3000 mrtvih in še veliko več ranjenih Italijanov je obležalo na tleh in sicer na fronti, široki 12 km. Med mrtvimi je tudi italijanski general Tarenti, poveljnik ravenske brigade, ki se je skrčila na 600 mož, dalje en polkovnik in več štabnih častnikov črnovojniškega polka štev. 125. Naše izgube so pa v primeri z italijanskimi zelo malenkostne. Naši so bili vedno v boljših krutih nego italijanski vojaki, kar se je zahvaliti izkušenosti naših častnikov in podčastnikov ter večji izobraženosti našega vojaštva. Na italijanski strani so se borili tudi vojaki, katerim so poprej dali piti večje množine žganja in vina. Pijani Italijani so naše ranjence kratkomalo zaklali.

Italijanska vojna poročila — vremenska poročila.

Iz Sofije se poroča: Dosedanja vojna poročila italijanskega generalnega štaba vzbujajo v tukajšnjih političnih krogih veliko smeha, kajti v teh vojnih poročilih se vedno poroča, da ovirajo Italijane pri vojnih podvzetjih neugodno vreme, megla in dež ter da italijanski vojaki prenašajo z veliko neumornostjo te slabe vremenske razmere. V Sofiji pravijo, da so poročila italijanskega generalnega štaba bolj podobna vremenskim poročilom, kakor pa vojnim poročilom.

Potres in neurje v Italiji.

Dne 28. junija ob 1. uri ponoči sta zbudila iz spanja prebivalstvo mesta Terni dva močna potresna sunka. Prebivalstvo je zbežalo na prosto, kjer je ostalo celo noč. Škoda, katero je povzročil potres, je baje ogromna, toda strogo je prepovedano, da se objavi, in sicer iz vzroka, ker se nahaja v mestu Terni največja italijanska livarna za jeklo

in železo in ena največjih italijanskih tovarn za izdelovanje orožja.

Na morju in v zraku.

V severni Adriji je avstrijski podmorski čoln dne 26. junija potopil italijansko torpedovko. Avstrijski mornariški zrakoplov je dne 24. junija pri Villa Vicentina blizu Tržiča obstreljeval sovražni zrakoplov in ga prisilil, da se je moral spustiti na tla. Pri Skocijanu blizu izliva Soče v morje je naš zrakoplov v sredini sovražnega topništva vrgel težko bombo na artilerijo ter ji povzročil veliko škodo. Poškodoval je tam blizu z bombo tudi sovražni parnik, tako, da se je na eni strani potopil.

Nad Vipavsko dolino je krožil dne 19. junija sovražni zrakoplov, katerega so pa naši potem pri Gorici sestrelili.

Kakor poroča „Grazzer Tagblatt“ se je pojavil v noči od 16. na 17. junija nad Divačo sovražni zrakoplov. Vrgel je blizu kolodvora bombo, ki pa je zgrešila svoj cilj in ni napravila nikake škode. Zrakoplov je nato zasledoval v višini 300 do 400 metrov naš tovorni vlak, je vrgel nanj več bomb, a ga ni zadel. Bombe so padle 400 do 500 korakov od železniške proge na travnik.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Maribor, 30. junija.

V Galiciji stojijo razmere za nas ugodno. Mi neprestan napredujemo. Ruska fronta je že razcepjena v dva dela, južni del (od Zloczowa do Dnjestr) se umika proti izhodu, severni (ob reki Bug) proti severu in severoizhodu. Naše in zavezniške armade, ki se bojujejo v Galiciji, stojijo tako-le:

Armada generala Pflanzera-Baltinovi stoji ob Dnjestru s čelom proti severu. Proti tej armadi, v kateri se bojujejo tudi naši slovenski polki, so se slednji čas Rusi zaganjali z največjo silo. Prodrli so hoteli naše vrste. Toda čeprav so tudi na naši strani izgube občutne, vendar „slovenska kri ne sfali“. Poročevalci nemških listov z občudovanjem opisujejo zadržanje naših hrabrih čet. Stojijo kakor zid, kateremu se more le tuintam odluščiti kamen. Zadnje dni pa je silovitost ruskih naskokov začela popuščati. Ob fronti vlada skoraj popoln mir. Dozdeva se, da so Rusi morali odposlati od te črte nekaj čet na druge kraje na pomoč, kjer se hočejo dalje časa ustavljati. Ako se to, kar se dozdeva, uresniči, potem je Pflanzera-Baltinova armada najhujše boje že prestala.

Ob Pflanzera-Baltinovi armadi stoji neposredno armada generala Linsingena. Odkar si je priborila prehod čez Dnjestr in zavzela močno utrjeni Halicz, stoji s čelom proti izhodu ter se razteza od Halicza preko Burstyna do Firlejowa. Prej je imela ta armada hude boje kakor Pflanzera, sedaj se ji ustavljajo le več ali manj močne zadnje straže umikajočih se ruskih čet.

Armada generala Böhm-Ermollija, ki je zavzela Lvov, je prodrla že do Przemyslanya. Sploh se lahko reče, da stojimo sedaj približno na isti črti, na kateri smo stali lani mesca avgusta začetkom boja, kajpada pod drugimi, ugodnejšimi razmerami, Böhm-Ermollijeva armada se razteza od Firlejowa (ob reki Gnila Lipa) čez Przemyslany, Zadorce do Kamionke Strumilowe (ob reki Bug).

Ob Böhm-Ermollijevo armado se vrsti armada generala Mackensena, ki je vzel Przemysl, ter se razteza od Kamionke Strumilowe ob reki Bug severno do Krystonopola (blizu ruske meje), preide potem v zahodno smer ob reki Solokija, prestopi rusko mejo in se neha pri Tomaszowu na Ruskem. Njena fronta je torej proti izhodu in severu.

Ob Mackenseno armado se pridruži proti zahodu armada generala nadvojvode Jožefa Ferdinanda s čelom proti severu. Razteza se od Tomaszowa ob reki Tanew do izliva te reke v San. Pod pritiskom te armade zapušta sovražnik svoje postojanke ob Tanewu ter se umika proti krajem Komarow in Zamoscem, katera imena nas spominjajo na prve avstrijske zmage lanskega leta proti Rusom. Armada Ferdinanda Jožefa stoji popolnoma na ruskih tleh, armada Mackensena deloma in Pflanzera-Baltinova na jugoizhodu tudi deloma. Pflanzera-Baltinova armada drži trdno zavzete postojanke, vse druge armade prodirajo in zasledujejo umikajoče sovražnike.

Slovesen vhod naših čet v Lvov

Iz vojnega časnikarskega stana poročajo dne 23. junija:

Armadni poveljnik general pl. Böhm-Ermolli je dne 22. junija v sredi najožjega štaba ob 4. uri popoldne na čelu svojih čet ukorakal v Lvov. Mesto, katerega notranji del sovražnik ni skoraj nič uničil, je bogato okrašeno z zastavami. Na cestah, na oknih, na balkonih stoji tisočeri in tisočeri, ki se tako radujejo, štapa pretresan njih navdušenje srce in dušo. Dež cvetlice se sipa na avtomobile. Iz tisočeri in tisočeri grl doni neprestano in krepko: Zivela naš ljubljeni cesar! Zivela Avstrija in njena zmagovita armada! Ziveli naši osvoboditelji! Armadnega poveljnika so slovesno sprejeli pred deželnim dvor-

cem. Profesor Marcel Chlamtac je kot zastopnik mestnega zastopa poljsko in nemško ognjevito opisaval radost prebivalstva o osvoboditvi Lvova, dal duška preizkušeni ljubezni in zvestobi nasproti vladarju in navdušenemu občudovanju junaštev! zveznih armad, ki so danes z junaškim naskokom vzele Lvov. Armadni poveljnik se je zahvaljeval s toplimi, krepkimi, glasnimi besedami na sprejemu in je izrazil svoje veselje, ker je s svojo armado glavno mesto dežele Galicije zopet pridobil Njegovemu Veličanstvu našemu goreče ljubljenu cesarju in kralju. Besede zmagovitega armadnega poveljnika so povzročile vihar navdušenja. Neprégleđna množica je odkrila pela cesarsko pesem. Vsakemu, ki je bil navzoč tej poklonitvi, ostane to nepozabljivo v spominu. Govoril je nato še predsednik strelskega društva in judovske verske družbe.

Slovenski polki v južno-izhodni Galiciji v boju.

Naši slovensko-štajerski in koroški polki se bojijo sedaj pod generalom Pflanzera-Baltinom južno od Dnjestr v skrajni južno-izhodni Galiciji med Kolo-mejo in Zalesčikijem. Zadnje dni so se Rusi navalili z veliko silo na naše postojanke v tem ozemlju. A naši slovenski junaki so srdite ruske navale odbili z občudovanjavredno vsihranostjo. Ruski naval je ustavljen. Čini naših vrlih junakov zaslužijo vso pohvalo, ker so zadržali, da sovražnik, dasiravno na tem ozemlju v premoči, ni mogel prebiti naše bojne črte.

Boji ob Dnjestru.

O srečno prestalih bojih ob Dnjestru, kjer stojijo naši slovenski fantje in možje, kateri boji pa so zadnje dni skoro popolnoma ponehali, poročajo sedaj iz Černovic: Sila ruskih naskokov na izhodno-galijski fronti v gozdni okolici Dnjestr in na gozdnatih obmejnih višinah se ni zmanjšala. Rusi naravnost žrtvujejo ljudi avstrijskim krogam, da se premočjo pridobe na ozemlju. Vzrok za to je v tem, da manjka Rusom, ki streljajo iz težkih topov in iz japonskih pušk strelivo za uspešen boj iz daljave, zaradi česar skušajo v bližinskem boju doseči uspehe. To je obupni način bojevanja, h kateremu so Rusi prisiljeni, če hočejo držati svoje izhodno oporišče, kamor valove z zapada prihajajoče umikajoče se ruske čete.

Rusi so izgubili odporno silo.

Na severni in severoizhodni strani Lvova so imeli Rusi tako dobro utrjene svoje postojanke, da se jih je smatralo za nezavzetne. Že naravna lega je taka, da bi se dobra armada tam lahko ustavljala še delj časa sovražnim napadom. Kar je manjkalo še ti naravni moči postojank, so nadomestile umetne obrambne zgradbe in sicer so segale v okolico Narol-Miasta (južno od Tomašovega). Rusi so delali tu več mescév, da so postavili postojanko, ki dela ruskim inženirjem vso čast. S pomočjo te izvrstno prirejene postojanke so nameravali Rusi ustaviti prodiranje zveznih armad, a pokazalo se je, da ruska armada ni bila sposobna izvršiti načrta svojih voditeljev. Izgubila je odporno silo.

Kako ravna v Rusiji z vojnimi ujetniki.

Švedski general Hjalmarson, ki se je vrnil iz Kitajske, kjer je imel pogovore, zadevajoče upeljavo švedskega orožništva v kitajski državi, poroča v listu „Aftonbladet“ dne 26. junija, da je videl na svoji vožnji skozi Irkutsk avstrijske vojne ujetnike, kako so prevažali vođo. Ruski so jih stražili z biči. Ko je vprašal švedski general enega teh avstrijskih vojnih ujetnikov, kako se z njimi ravna v Rusiji, mu je ta pokazal svojo roko, katere je še bila krvava od udarca, ki mu ga je zadal ruski vojak. — Z Nemci ravna v Rusi še slabše in vrhu tega morajo tudi stradati.

Slovenskim materam!

Na vas slovenske matere naslovljamo ta poziv Največji del moških je zapustilo svoje hiše, žene in deco, matere, sestre in brate, ter so šli v boj, da branijo državo pred sovražnikom. Skoro pojdejo tudi oni, ki so še ostali, in ve, slovenske matere, boste morale same prevzeti na-se težko skrb, da nam rešite in ohranite slovensko ime in slovenski narod. Težka naloga je to, zato pa tudi dvakrat toliko častna. Mnogokrat je padala v naši minolosti taka dolžnost na naše matere in vsikdar so jo vestno izvršile.

Mnogokrat so nam bile opustošene naše vasi in mesta, ali naše matere niso obupovale, marveč so, kakor njihovi očetje, možje in bratje, izvršile svojo slovensko dolžnost. In kar imamo danes mi, njihovi potomci, na tem se imamo zahvaliti njim.

KNJIŽEVNE NOVOSTI.

„Za domovino Avstrijo!“ je naslov dvoglasni domovinski pesmi, ki jo je na besede V. Poljančeve vglasbil ter za sprem...

„Premišljevanja o božjem Srcu Jezusovem.“ Času pr-merna knjiga, ki jo je spisal o. Marijofil Holeczek, frančišk...

Na Marijofil. Pod tem naslovom je izšel v tiskarni sv. Ci- rila v Mariboru nov molitvenik. Cena: vezan v platno z rudač...

„Sv. Oče Benedikt XV. v slovenskem jeziku smo doslej pogrešali življenjepis novega papeža, čeprav se po njem vpraš...

„Varčna kuharica.“ Zbirka navodil za pripravo tehnih in okusnih jedil s skromnimi sredstvi. Za slabe in dobre čase...

Občni zbor Družbe duhovnikov lavantinske škofije v Mariboru se vrši v torek, dne 6. julija 1915 ob 10. uri predpoldne v Mariboru v prostorih „Zadr...

Sv. Bollenk v Slov. goricah. V občini Ternovška ves se vrši dne 30. junija velik živinski sejem. Z dovoljenjem namestnije smejo tudi posestniki iz sod...

Opozarjamo na današnji inserat „Serravallo železnoto ki- no vino“ za okrevance.

Loterijske številke.

Gradec, dne 23. junija 1915: 41 34 9 58 85
Linc, dne 26. junija 1915: 55 83 1 76 71

Zahtevajte

gleda iz frabco svoj glavni ovek s 4000 slikami, zahteva iz srebrn...

Priden, trezen hispec za pošto voziti in za vse drugo domače delo, star ali mlad, se tačoj sprejme pri Th. Bothe, Rače (Kranichsfield). Plačilo 80 kron.

Voditeljico pedražnico na deželi, obeh deželnih jezikov in mešane trgovine zmožna, ne premlada, sprejme takoj Paula Staraschina, trgovka, Cirkovce pri Pragarakem.

Kočijaž se išče.

Valel vpoklicanja dosedanjih uslužbencev k vojakom, se s 1. julijem 1915 sprejme zanesljiv kočijaž samskega stana, ki zas dobro ravna z žlahtnimi konji, v trajno službo. Neomadeževano življenje je pogoj sprejema, dosluženi vojaški-konjeniki imajo prednost. Ponudbe, podpirane z župnijsko-uradnim izpričevalom npravnosti, se naj vpošljejo najdalje do 25. junija t. l. eskrbuštva kn. šk. posestev v Windenau, p. Maribor.

Svetovna vojska

dok-uzje jasno, da samo oni za more prenašati skoraj nečloveške napore, ki ostane trezen. Zato zahtevajte v vsaki gostilni kot pi-jačo izvrstne lutomorske pokalica. Feder Kukovec, tvorca pokalice iz sodavice, Ljutomer. 311

Tkalci in tkalke ki izdelujejo platno za jadra in cevi, najdajo stalno in dobro plačano službo v tovarni Thondorf, p. Libenau pri Gradcu, Šta,ersko. 400

Sedlarški in čevljarski pomočniki za delo zunanje se sprejmejo v tovarni Thondorf pri Libenau pri Gradcu. 401

Cerkovnik

mladenič ali mlađič, ki je je kolidkaj več št. službe, se takoj sprejme v stolni cerkvi v Mariboru. Mesečna plača 80 K in postranski dobodki. Prosto stanovanje. Naslov dopisov: Stolno župništvo, Maribor.

Učena iz pošte. e hiše se sprejme pod ugodnimi pogoji na 3 ali 4 leta Dobra spričevala se želijo. Vstop takoj. Trgovce Traun, Ptujaka gora. 351

Za veletrgovino z železom se išče učenca s primerno šolsko izobrazbo in uspešnostjo. Prošnje sinov pošten h rodnin naj se pošlje na naslov: Peter Majdič, Celje.

Učene, kateri je s dobrim uspehom dovršil šolo, se takoj sprejme v trgovino z mesnim blagom Josip Černelc, Sv. Peter pod 87. Gorami. 379

Volno

ovčje, oprano in neoprano kupim vsako množico po najvišji ceni proti takojšnjem plačilu ter plačam vožnjo sam. Veletrgovina

R. Stermsek Celje štev. 17 (Štajersko.)

KAVA!

50% cenejša:

Amerikanska štedilna kava, veb-aromatična, izdatna in štedilna. 5 kg poskusna vreča 11 K franko po povzetju. Pol kilograma vale-prima najfinejši čaj K 2:20 oddaja A. Sapira, eksport kave in čaja Galanta 496, Ogrsko. 278

Občni zbor

hranilnice in posojilnice na Dobrni se vrši 22. julija ob 1/2 8. zvečer v uradni sobi:

DNEVNI RED:

- 1. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega obč. zbora.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Potrjenje računskega zaključka za 1. 1914.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Za slučaj, da ne bi bilo ob 1/2 8 uri dovolj članov navzočih se po § 35 vrši obč. zbor ob 8 uri. Načelstvo.

„Solzna Avstrija“

Kdor mi pošlje v kuvertu za 50 vinarjev novih neporabljenih znamk in pa svoj natančen naslov, pošljem mu takoj štiri nove krasne pesmi: 1. „Solzna Avstrija“, 2. „Slovo in ločitev“, 3. „Blagor mu v tuji zemlji“ in 4. „Godeci svetovnega plesa“. Kdor pa že prve tri ima, lahko si tudi četrto samo zase naroči, stane 20 vinarjev. S tem plača pesem in pošto. Naročuje se pri izdajatelju Mat. B e l e o pri Sv. Bollenku v Slov. gor. via Ptuj, Štajersko. 398

TESARJE

sprejme Ivan Spes, načelnik zadruga tesarjev v Mariboru in posestnik parnega mlina in parne žage v Mariboru, Windenauerstrasse št. 26. Tesarji za- služijo po kakovosti dela po 50, 60 in 70 vinarjev na uro, stanovanje prosto, živež dobijo po ceni pri de- lodajalcu samem. 393

Trgovina tiskarne sv. Cirila Maribor, v lastni hiši Koroška cesta št. 5. Čekovni račun c. kr. poštno l.: hranilnica št. 25.670 t.: Interurban telefon št. 155

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuj

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Uradne ure
se: vsako otrodo, vsak petek in vsak sejmski dan od 8. do 12. ure in vsako nedeljo od 8. do pol 10. ure dopoldne. Vplačuje in izplačuje se redno same ob uradnih dnevih. Pojasnila se dajejo vsak dan od 8. do 12. ure dop.
Uradni prostori
se nahajajo v minoritskem samostanu v Ptuj.

Hranilne vloge
obrestuje po 5% od 1. in 16. v mescu po vložitvi in do 15. in zadnjega pred avgom. Nevzdignjene obresti se koncem junija in decembra vsakega leta pripijejo glavni ter kakor ta-le obrestujejo. Sprejemajo se hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se pri tem obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi stranka izšla pri tem kakih potov ali sitnob.
Na razpolago so strankam brezplačno poštno-hranilne po-ložnice št. 118.060 in domači nabiralniki 297

Posojila
se dajejo na vknjižbo po 5 1/2 do 6%, na vknjižbo in poročitvo po 6%, na menice po 6 1/2%, na zastave vrednostnih letin in tekoči račun pod ugodnimi pogoji.
Prevzamejo se dolгови pri drugih zavodih in zasebnih posojilnicah brezplačno stranka plača same kolekte.

6

FLORIAD
 priatelj moj,
 Gre na vsake pot z menoj!
 Ker se večkrat z njim krepčam,
 Vedno zdrav želod'c imam!

Najboljše krepčilo želodca!
 Sladki in grenki.

Pazite na pristožnost!
 Posebno na kolodvorih!

Vsak svoj mlinar.

S poleg stoječim ročnim mlinom lahko zamelje vsakdo doma svoje zrnje, kakor koruzo, ječmen, žito, oves. Mlin je jako trpežen in stane samo 20 K; plača se lahko tudi v 4 enakih mesečnih obrokih. Naročila sprejema Teodor Zdarski v Mariboru ali Zinauer & Co. Sv. Jakob v Slov. gor. 296

Za spomlad
 priporoča domača in narodna trgovina
Franc Lenart
 v PTUJU

večinoma razno novodošlo blago za obleke. Ker se vrši najbrž letos sv. birma opozarjam cenj. botere in botre že naprej, da preskrbijo svojim birmancem lepo obleko, ki pa se dobi primeroma današnjim razmeram po ugodnih cenah istotako pri Francu Lenart v Ptuj.

Kdor bo z blagom zadovoljen, naj pove svojim znancem.
 Kdor bo z blagom nezadovoljen, naj pove meni. 192

Narodna trgovina
Alojz Brenčič
 v PTUJU

priporoča za spomlad in leto lepo izbiro štof in volne za moške in ženske obleke kakor tudi vsakovrstnega platna za životno in posteljno perilo. Nadalje nudi gotovo perilo, potem hlače, predpasnike, kravate, ovratnike, zavratnice, odeje, dežnike, preproge, različne rute ter vohče vse, kar spada v to stroko. Priporoča se Alojzij Brenčič v Ptuj.

Najboljša KOSA se [dobi samo] V PRVI GORENJSKI RAZPOŠILJALNICI
IVAN SAVNIK, KRANJ, Gorenjsko.

65, 70, 75, 80 ctm
 6 1/2, 7, 7 1/2, 8 pesti

Gorenjska kosa stane samo kron 2—, 2-20, 2-40, 2-60, za katero se garantira. Kdor naroči deset kosov skupaj, se mu pošlje poštine prosto! Zahtevajte krasni ilustrovani cenik zastonj!

223

Pozor kmetovalci!

Prekrižite si pravečnane, pecebene sodaj v vojničevem času, ječmen, samoljiva in kajpiva semena, n. pr.: domode, nemške (Lacorus), kamnito deteljo, krom, pene rumene in rudeče, spleh vsa poljaka, kakor tudi vrtna in evredična semena od znače in odlične vaze trdke Mauthner, ki se dobivajo pri domači trdki

L. RAVNIKAR - CELJE

Trgovina s špecerijevim blagom, z barvami in čistilnimi pripravki ter zaloga vseh vrst misoraknih vrst. Solidna in točna postrežba.

Edino zastopstvo in glavna zaloga za Avstro-Ugarsko od odličnih armadnih in železničarskih Rokkopf-ur 5R.

jamstvo 3 leta.

Po 14 dnevni poskušnji

se lahko vsaka ura proti poplavi urani opustiti, torej ni nobene težave, čeprav se lahko vsak dan poplavi o tak izostanek. Prednosti teh ur: Prava kalibrirana Rokkopf-ura se ja, ne dolgo tega, našli na švicarske in švicarske službe z novo konstruirano obliko, dobila preskušnji tok, postala možna ost, kolonje se vse vrte v kroglini. Ura teje 21 ur in ide točno na pol minuta, če tudi ura leži, visi ali se nosi v žepu. Ura je varovana proti preveliki napetosti peceva, obloče je iz čistega nikla ter je zasnovano iz z enim plaščem za varstvo soper prah ter so vse pokrovi stroge in natančno napirane. Po dobri preskušnji se so te ure radi nikne ome in vendar dobrega teka uradno upeljajo pri armadi in različnih železničar. Prosta Vas tatej, da te ure ne zamanjate z drugimi sličnimi urami, ki se dobijo v trgovinah. — Venk si naj brec sevarnosti, da bi trpel kako škoda, naroči moje cene ure. — Velik cenik popolnoma zastonj.

A. RIFFMANN, Maribor ob Dravi št. 8, največja tovarniška zaloga ur, srebrnine in zlatnine, razpošilja v vse dežele. — Specialist za boljše ure.

Knjigarna, umetnine in muzikalije.
Goričar & Leskovšek
Celje

trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami na debelo in drobno, priporoča: trgovcem in preprodajalcem velikansko izbero dopisnic XX po raznih cenah. XX **Za gostilničarje:** Papirnaté servijete vsled novih predpisov namestnje v Gradcu po zelo nizkih cenah.

Gospe-Gospodinje-Kuharice!

Ali že poznate pripravo „Weck“ za vkuhanje vsakovrstnega sadja in zelenjadi? Če ne, zahtevajte takoj zastonj cenik od Zinauer & Co., Sv. Jakob v Slovenskih goricah. 344

Tvrška
Milan Hočevvar Celje

Glavni trg št. 10, tik farne cerkve.

Naznanjam, da v moji trgovini dobivate zanesljivo kaljiva semena za polje in vrte po solidni ceni. Posebno priporočam od predenca očiščeno:

- Domače ali konjsko deteljno seme, potem Lucerner ali nemška, Inkarnat za enkrat kositi, Esparsef, takozvana večna detelja, Travno seme za mokre in suhe travnike, Korenjevo seme, Runkelnovo repo, rudečo dolgovato, rumeno dolgo in okroglovato, Svinjsko salato.

Vseh vrst semena za vrte, kakor tudi rafijo in žveple za vinograde. Obilnega obiska pričakujoč biležim z velespoštovanjem

trvška M. Hočevvar Celje
 Glavni trg št. 10, tik farne cerkve trgovina špecerijskega blaga.

Serravallo-vo železnato China-vino najboljše pripravljeno in pripravno kot darilo za

ranjene vojake
 in rekonvalescenta.
 od zdravnikov priporočano izborno okrepčilno sredstvo.

Se dobi v lekarnah
J. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj, Trst—Barkovlje

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po

4 1/2 %

od dneva vloga do dneva vzdiga. Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojilo

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure depoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike, -

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.